

[Chr. A. Christiansen.]

saneringsmodne Huse, der fortrinsvis bebos af Arbejdere, Pensionister og Aldersrentenydere. Under Oversvømmelsen stod Vandet meterhøjt inde i Husene, og i mange Hjem er Gulvtæpper, Sengetøj og Gangtøj fuldstændig ødelagt. Flere Steder er Møblerne aldeles ubrugelige og praktisk talt værdiløse. Jeg er naturligvis vidende om, at Byraadet i Randers har bevilget et Beløb, og at der blev foranstaltet en Indsamling til Fordel for de skadelidte, men det er min bestemte Opfattelse, at dette er ganske utilstrækkeligt.

Ved en saadan Naturkatastrofe, hvor Forsikringer ikke dækker, mener jeg, at Regering og Lovgivningsmagt har en Forpligtelse til at komme de nødstedte til Hjælp. Alle, der har lidt følelige Tab, saavel paa Landarealer og Ejendom som paa Indbo og Husgeraad, bør have en rimelig Erstatning, der sætter dem i Stand til at retablere Hjem og Ejendom. Og hertil er de Midler, der er stillet til Raadighed af Byraadet, og de, der er tilvejebragt ved Indsamling, aldeles utilstrækkelige. I Særdeleshed er de til Raadighed værende Beløb utilstrækkelige, saafremt Pengene, foruden at komme nødstedte til Hjælp, ogsaa skal bruges som Hjælp til Dækning af Husejernes Udgifter ved Udbedring af Skaderne.

Jeg henstiller til den højtærede Regering at undersøge denne Sag. Saafremt dette allerede er sket, anmoder jeg om, at det høje Ting delagtiggøres i Resultatet af denne Undersøgelse. Og jeg henstiller, at der findes Udveje til at komme de katastroferamte Medborgere i Randers By og de lavtliggende Landdistrikter til Hjælp, og at det undersøges, om der er Mulighed for at forebygge en Gentagelse.

Dernæst skal jeg gøre et Par Bemærkninger om Medhjælperloven af 1921.

Ved Tyendelovens Revision i 1921 opnaaedes unægtelig visse Forbedringer, men den Medhjælperlov, som kom ud deraf, er dog en Undtagelseslov, en Klasselov, der helt burde ophæves eller dog underkastes en grundig Revision. Til Belysning af denne Lovs Tilblivelse, og hvem den omfatter, vil jeg gerne have Lov til at anføre et Citat af en Pjece, der 1938 udsendtes af Dansk Arbejdsmandsforbund. Pjecen er skrevet af Kredsformand Carl Westergaard i Odense,

som er noget af en Ekspert paa dette Omraade. Jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til nogle Citater.

Westergaard skriver angaaende Fortidens Medhjælperlovgivning:

„Særlovgivning for vor store Medhjælperstand er ikke af ny Dato. Næsten saa længe, man har haft skrevne Love, har nogle af disse omfattet Medhjælperne. Saa tidlig som i 1655 — og maaske endog længere tilbage i Tiden — kendte man en kongelig Forordning, som fastslog Medhjælpernes Pligter og Rettigheder. Og i Kristian den 5.'s Danske Lov af 1683 finder man i 3die Bog, 19de Kapitel 21 Paragraffer, der omhandler Medhjælpernes Retsforhold. I de følgende 170 Aar blev vor første egentlige Medhjælperlov yderligere udviklet ved, at der Tid efter anden blev indført Tillægsbestemmelser, som sjælden var i Medhjælpernes Favør; Skudsmaalsbøgerne blev saaledes indført i 1779 og først afskaffet 1. Januar 1922. En udpræget Klasselovgivning paa dette Omraade blev gennemført ved Medhjælperloven af 1854 og var derefter gældende i 68 Aar, til 1. Januar 1922, da den nugældende Medhjælperlov traadte i Kraft.“

Om hvem det er, denne Lov omfatter, siges der i Pjecen:

„De danske Medhjælperere, som denne Lov omfatter, udgør en mægtig Hær, der navnlig er beskæftiget i Landbrugets Tjeneste, men mange er dog ogsaa beskæftigede som Hjelpearbejdere ved andre Virksomheder saavel paa Land som i By. Dertil kommer en lige saa stor Hær, som ogsaa er Medhjælperloven underkastet, nemlig de kvindelige Medhjælperere ved Landbruget og i andre Hjem paa Landet, samt de mange Husassistenter, som er i fast Tjeneste i Købstæderne i private Hjem hos Overklassen og hos Middelstanden og paa Hoteller, Hospitaler, Pensionater, i Bageriudsalg m. v. Man kan derfor sige, at langt den største Del af Danmarks arbejdende Ungdom, som ikke er anbragt som Lærlinge ved et af de mange Fag samt i Handels- og Kontorvirksomheder, berøres af Medhjælperloven.“

Angaaende hvilke Hjem, Medhjælperne kommer fra, siges der følgende:

„Den store Mængde af saavel mand-